

**POSEBNO NAVODILO UPRAVLJAVCEM
VODOVODNIH SISTEMOV ZA ODVAJANJE IN ČIŠČENJE
KOMUNALNIH ODPADNIH IN PADAVINSKIH VODA
ZA POSREDOVANJE V ZBIRNI KATASTER GJI**

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

GEODETSKA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

www.gu.gov.si, e: pisarna.gu@gov.si

Zemljemerska ulica 12, 1000 Ljubljana, t: 01 478 48 00, f: 01 478 48 34

MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
GEODETSKA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZEMLJEMERSKA ULICA 12, LJUBLJANA

**POSEBNO NAVODILO UPRAVLJAVCEM
VODOVODNIH SISTEMOV ZA ODVAJANJE IN ČIŠČENJE KOMUNALNIH
ODPADNIH IN PADAVINSKIH VODA
ZA POSREDOVANJE V ZBIRNI KATASTER GJI**

verzija 1.02

Ljubljana, 6.5.2009

pregled objavljenih verzij

Z.št.	Verzija	Oznaka dokumenta	Opis spremembe	Datum
1	1	Navodilo_vodovod_kanalizacija_1	/	27.11.2006
2	1.01	Navodilo_vodovod_kanalizacija_1.01	Odprava napake – brisan ATR4 vrsta omrežja pri kanalizaciji (str. 22)	8.12.2006
3	1.02	Navodilo_vodovod_kanalizacija_1.02	Odprava napake – brisan ATR1 pri dodatnih atributih za šifro vrste 3105 - Jašek (str. 18), brisan DIM_YX pri dodatnih atributih za šifro vrste 3107 – območje objekta vodovodnega sistema (str. 18) brisan šifrant 3105: Jašek pri ATR1 (str. 19), brisanje načina prikaza objekta s točkovnim objektom pri 3208 – območje objekta kanalizacijskega sistema (str.20) brisanje načina prikaza objekta s točkovnim in poligonskim objektom pri 3207 - oprema (str.20) brisan atribut DIM_Z za 3199 (str.19) in 3299 (str.21)	6.5.2009

Kazalo:

1.	Uvod.....	5
2.	Zakonska izhodišča.....	5
3.	Vodenje podatkov v upravljavčevih prostorskih zbirkah podatkov.....	6
4.	Enote posredovanja podatkov in pooblastila za poročanje	7
5.	Lastništvo infrastrukture	7
6.	Priključki na javno omrežje	8
7.	Vzdrževanje podatkov v zbirnem katastru GJI.....	11
8.	Povezava s poročanjem po pravilnikih o izvajanju javnih služb (oskrba s pitno vodo, čiščenje odpadnih voda)	13
9.	Opredelitev poligonskih objektov pri poročanju v zbirni kataster GJI	14
10.	Praktični primer vnosa podatkov.....	15
11.	Pogosta vprašanja.....	15
	VODOVOD	18
	KANALIZACIJA	20

Kazalo kratic:

GJI	gospodarska javna infrastruktura
GU	Geodetska uprava Republike Slovenije
OPV	oskrba s pitno vodo
OČKOPV	odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih in padavinskih voda
GJS	gospodarska javna služba
ZUreP-1	Zakon o urejanju prostora
ZGO-1	Zakon o graditvi objektov
ZK	zbirni kataster
IJS	izvajalec javne službe

1. Uvod

Lastniki gospodarske javne infrastrukture, ki so dolžni zagotavljati posredovanje podatkov o gospodarski javni infrastrukturi v zbirni kataster GJI, morajo le-te oziroma spremembe le-teh posredovati GU v obliki elaborata sprememb o omrežjih in objektih gospodarske javne infrastrukture. Navodilo upravlavcem za posredovanje v zbirni kataster GJI (www.gu.gov.si/gu/projekti/gji/gji.asp) je osnovni dokument, ki predstavlja namen in način posredovanja podatkov v zbirni kataster GJI za vse vrste gospodarske javne infrastrukture. Ker obstaja na področju oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda niz posebnosti, jih je potrebno za potrebe učinkovitega in uspešnega posredovanja podatkov posebej opredeliti.

Definicije:

Objekt gospodarske javne infrastrukture je gradbeni inženirski objekt, ki tvori omrežje, ki služi določeni vrsti gospodarske javne službe državnega ali lokalnega pomena ali tvori omrežje, ki je v javno korist (Zakon o graditvi objektov).

Gradbeni inženirski objekt je objekt, namenjen zadovoljevanju tistih človekovih materialnih in duhovnih potreb ter interesov, ki niso prebivanje ali opravljanje dejavnosti v stavbah (Zakon o graditvi objektov).

Gospodarske javne službe so službe, s katerimi se zagotavljajo materialne javne dobrine kot proizvodi in storitve, katerih trajno in nemoteno proizvodnjo v javnem interesu zagotavlja Republika Slovenija oziroma občina ali druga lokalna skupnost zaradi zadovoljevanja javnih potreb, kadar in kolikor jih ni mogoče zagotavljati na trgu (Zakon o gospodarskih javnih službah). Gospodarske javne službe so določene z zakoni s področja energetike, prometa, elektronskih komunikacij, komunalnega in vodnega gospodarstva in gospodarjenja z drugimi vrstami naravnega bogastva, varstva okolja ter z zakoni, ki urejajo druga področja gospodarske infrastrukture. Gospodarske javne službe so državne ali lokalne in so lahko obvezne ali izbirne.

Javno dobro je stvar, ki jo v skladu z njenim namenom ob enakih pogojih lahko uporablja vsakdo (splošna raba).

2. Zakonska izhodišča

2.1 Splošna zakonska izhodišča za posredovanje podatkov v zbirni kataster GJI

Normativna osnova za vzpostavitev zbirnega katastra GJI je dana v zakonu o urejanju prostora (ZUreP-1), ki v svojem 152. členu določa način in vsebino vodenja zbirnega katastra, podrobneje pa jo opredeljuje pravilnik o dejanski rabi prostora. Isti člen ZUreP-1-a v osmem odstavku tudi določa pristojnost posameznim resornim ministrom, da s pravilniki določajo vsebino in način vodenja katastrov posamezne GJI. Po ZUreP-1 (152. člen) in pravilniku o dejanski rabi prostora (9. člen) je obveznost zagotavljanja podatkov o GJI naložena lastniku posamezne infrastrukture, to je občini ali resornemu ministrstvu, v katerega delovno področje sodijo posamezna omrežja in objekti GJI.

Za objekte, ki se na novo gradijo, velja ZGO-1, po katerem je investitor po 105. členu dolžan podatke o spremembah oz. novem stanju posredovati v kataster GJI.

Roki za posredovanje: 152. člen ZUreP-1 določa, da mora lastnik infrastrukture najkasneje v roku 3 mesecev od nastanka spremembe na objektu GJI zagotoviti, da se spremembe posredujejo v zbirni kataster GJI.

152. člen (podatki o omrežjih in objektih gospodarske javne infrastrukture)

(2) Zbirne podatke o vrstah in legi omrežij in objektov gospodarske javne infrastrukture vodi, v topografski bazi povezljivo z zemljiškim katastrom, za geodetske zadeve pristojni organ na podlagi podatkov, evidentiranih v katastru gospodarske javne infrastrukture. Vsaka sprememba podatkov v katastru gospodarske javne infrastrukture, ki pomeni tudi spremembo podatka v topografski bazi, se evidentira in posreduje za geodetske zadeve pristojnemu organu v roku treh mesecev od njenega nastanka.

Lastniki so dolžni zagotoviti posredovanje podatkov o objektih GJI v zbirni kataster na način kot je predpisan s pravilnikom o dejanski rabi prostora in formatom (Izmenjevalni format). 105. člen ZGO-1 nalaga investitorju, da mora v roku 15 dni po pravnomočnosti izdanega uporabnega dovoljenja spremembe podatkov posredovati v kataster GJI.

105. člen (vpis v uradne evidence)

(1) Najpozneje v 15 dneh po dnevu pravnomočnosti uporabnega dovoljenja mora investitor pri projektantu oziroma geodetskem podjetju naročiti projekt za vpis v uradne evidence, v primeru gradnje za trg pa takoj po prevzemu takšnega projekta tudi poskrbeti za vpis objekta v zemljiški kataster oziroma v primeru stavbe tudi v kataster stavb. V primeru objekta gospodarske javne infrastrukture mora investitor najpozneje v 15 dneh po dnevu pravnomočnosti uporabnega dovoljenja tudi poskrbeti, da se takšen objekt vpiše v kataster gospodarske javne infrastrukture.

2.2 Področna zakonska izhodišča za posredovanje podatkov v zbirni kataster GJI

V skladu s 152. členom ZUreP-1, Pravilnik o oskrbi s pitno vodo (Ur.l. RS 35/2006) v svojem 22. členu med obseg storitev javne službe opredeljuje tudi posredovanje zbirnih podatkov iz katastra javnega vodovoda v zbirni kataster GJI, v 27. členu (kataster javnega vodovoda) pa opredeljuje kateri podatki in v skladu s katerimi standardi se vodijo v okviru katastra javnega vodovoda.

Pravilnik o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda zaenkrat še ne vsebuje usmeritev za posredovanje podatkov v zbirni kataster GJI, vendar se v okviru sprememb in dopolnitev tega pravilnika predvideva tudi podrobnejša opredelitev nalog vezanih na vodenje katastra javnih kanalizacijskih sistemov in umestitev posredovanja podatkov v zbirni kataster GJI. Evidentiranje objektov za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih in padavinskih voda podrobneje ureja Obvezno navodilo za vsebine in način poročanja o načinu izvajanja javne službe odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda z dne 17.03.2006.

3. Vodenje podatkov v upravljavčevih prostorskih zbirkah podatkov

Velika večina komunalnih podjetij, ki upravljajo z objekti in napravami GJI na področju oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda že vodi kakovostne prostorske baze podatkov o teh objektih v ustreznih GIS orodjih. Pomembno je,

da se zraven grafičnih podatkov vodijo še pripadajoči povezljivi atributni podatki, pri tem velja omeniti, da v večini primerov vodenje podatkov v CAD sistemih še ne zadošča.

Pogosto je na tem področju potrebno izpostaviti vprašanje ustreznega vzdrževanja teh podatkov, saj mora dober podatkovni sistem omogočati upravljanje sprememb, ob tem pa omogočati tudi vpoglede v podatke o objektih, ki jih morda trenutno tudi ni več oziroma so bili predmet razgradnje po zakonu o graditvi objektov.

Zbirni kataster GJI vsebuje podatke iz obstoječih podatkovnih baz upravljavcev infrastrukture, zato je njegova kakovost neposredno odvisna od kakovosti obstoječih podatkovnih baz upravljavcev.

4. Enote posredovanja podatkov in pooblastila za poročanje

Osnovni subjekt, ki je zadolžen za posredovanje podatkov je lastnik infrastrukture oz. infrastrukturnega sistema. V primeru vodovodnih in kanalizacijskih sistemov ter čistilnih naprav so lastniki v Republiki Sloveniji najpogosteje občine. Glede na to, da za občine izvaja upravljanje z navedenimi objekti najpogosteje izvajalec javne službe (upravljavec objektov) predpostavljamo, da bodo občine s pooblastilom prenesle pravico do posredovanja podatkov v zbirni kataster GJI na izvajalca javne službe.

Slednje je še posebej pomembno v primeru, ko je nek objekt v lasti več občin. V takem primeru je vsekakor nujno, da podatke – elaborat sprememb posreduje en upravljavec objekta (izvajalec javne službe).

Seveda ima vsaka občina možnost, da se odloči, da bo izvajanje nalog vezanih na posredovanje podatkov po 152. členu ZUreP-a zaupala kakemu drugemu subjektu. Pri tem se je potrebno zavedati, da posredovanje podatkov v zbirni kataster GJI ni enkratno dejanje, temveč kontinuirano izmenjevanje podatkov. Zato mora biti sodelovanje s »tretjimi« subjekti (npr. geodetsko podjetje), ki vodijo podatke, jih oblikujejo v pravilno obliko (elaborat), jih posredujejo GU in sprejemajo izhodne elaborate, zasnovano na izrazito trajni osnovi.

V primeru, da je predmet posredovanja podatkov zasebni vodovodni sistem, ali sistem individualne oskrbe s pitno vodo priporočamo, da izvede posredovanje podatkov o teh sistemih v zbirni kataster GJI izvajalec javne službe v občini, hkrati pa z lastniki teh sistemov oziroma občino doseže sporazum o povračilu stroškov za izvajanje te storitve.

V primeru, da podatke v zbirni kataster GJI posreduje druga pravna oseba kot lastnik infrastrukture, mora le ta (npr. komunalno podjetje) pridobiti pooblastilo lastnika s katerim slednji prenaša pravico in dolžnost vpisa v zbirni kataster GJI. Pooblastilo lastnika je potrebno tudi v primeru, da z občinskim pravnim aktom (odlok o načinu izvajanja javne službe, pravilnik) občina kot lastnik generično prenese na izvajalca javne službe vse naloge vezane na poročanje. Priporočamo, da občine pripravijo pooblastilo izvajalcem javnih služb, ki bo vezano na daljše časovno obdobje, morda celo več let.

5. Lastništvo infrastrukture

Lastništvo infrastrukture je pomemben element vodenja podatkov, saj je lastnik GJI zavezan k posredovanju podatkov v zbirni kataster GJI. Po drugi strani je mogoče ugotoviti, da na področju upravljanja z vodovodnimi sistemi, ter manj pogosto na področju kanalizacijskih sistemov, lastništvo pogosto ni tako dobro opredeljeno, kar je še posebej izstopajoče v primeru zasebnih vodovodnih sistemov oziroma t.i. vaških vodovodnih sistemov.

V splošnem je mogoče pričakovati, da se bodo, glede na kriterij lastništva, pojavile naslednje oblike posredovanja podatkov vezane na :

- posredovanje podatkov o infrastrukturi gospodarske javne službe je osnovna naloga posredovanja podatkov, ki je opredeljena v okviru nalog gospodarske javne službe;
- posredovanje podatkov o priključkih, je priporočljivo, vsaj za del priključka, ki se nahaja na javnem zemljišču;
- posredovanje podatkov o zasebnih vodovodnih sistemih izvede lastnik zasebnega vodovodnega sistema. Zasebni vodovodni sistemi niso infrastruktura gospodarske javne službe in se s tem atributom (atribut GJI) tudi zavedejo v zbirko podatkov. V okviru posredovanja podatkov za neznane lastnike (atribut lastništva – MAT_ST 9999999) ni potrebno podati pooblastila lastnika.

Lastnik (upravljavca) zasebnega vodovodnega sistema lahko sklene dogovor in pooblasti izvajalca javne službe za vodenje podatkov in njihovo posredovanje. V primeru, da lastnik zasebnega vodovodnega sistema ni znan oziroma ne izvaja svojih nalog, lahko zbiranje in vodenje podatkov in njihovo posredovanje izvede občina oziroma po njenem pooblastilu izvajalec javne službe na določenem območju.

Posredovanje podatkov o zasebnih vodovodnih sistemih je tesno vezano na urejanje teh sistemov v skladu s pravilnikom o oskrbi s pitno vodo.

Vodovodni sistem za lastno oskrbo prebivalcev s pitno vodo je priporočljivo posredovati v zbirni kataster GJI, posredovanje pa ni obvezno (ne gre za gospodarsko javno infrastrukturo).

Zavezanec k posredovanju podatkov v zbirni kataster GJI je lastnik infrastrukture, ki lahko to svojo zavezo izvaja preko pooblastila. Tako je najpogosteje mogoče pričakovati, da bo poročanje za lastnika (občino) izvajal izvajalec gospodarske javne službe, pri čemer bo moral predložiti pooblastilo lastnika infrastrukture.

V nekaterih občinah je lahko oblika lastništva infrastrukture tudi bolj kompleksna od običajne, ko je lastnik infrastrukture lokalna skupnost. Ponekod lastnina še ni opredeljena in vpisana v zemljiško knjigo, drugje je na enem objektu več lastnikov (občin) v idealnem deležu, spet drugje pa se pojavlja na objektu vlaganje zasebnega kapitala v izvajanje storitev javne službe. V takih in podobnih primerih morajo lastniki infrastrukture skupaj z upravljalcem doseči sporazum o tem, kdo bo poročal v zbirni kataster GJI in ne glede na različne ali celo neopredeljene lastniške razmere vzpostaviti okvir za posredovanje podatkov v zbirni kataster GJI.

Navodilo upravljavcem za posredovanje v zbirni kataster GJI (www.gu.gov.si/gu/projekti/gji/gji.asp) sicer opredeljuje način poročanja, ko imamo na enem objektu več upravljalcev. V primeru vodovodnih sistemov in kanalizacij to načeloma ni problem, saj prav enovitost upravljalcev vodovodnih sistemov definira vodovodne sisteme. Lahko pa se pojavi problem, da za en objekt poroča več lastnikov/upravljalcev. V takih primerih bo GU pozval oba poročevalca, da uskladiata podatke o lastništvu in glede na usklajeno ugotovljene pristojnosti tudi posredujejo podatke.

6. Priključki na javno omrežje

Priključki na javno omrežje GJI predstavljajo težko opredeljivo območje, saj se na teh elementih srečujeta dve pristojnosti:

- pristojnost lastnika priključka, ki je v primeru vodovodnih sistemov in kanalizacijskih sistemov običajno lastnik objekta ter
- pristojnost izvajalca javne službe, ki mora skrbeti za učinkovitost in uspešnost delovanja teh sistemov, pri čemer je ustrezen nivo vzdrževanja priključkov osnovni pogoj za učinkovito delovanje sistemov (npr. preprečevanje izgub vode iz vodovodnih priključkov in preprečevanje infiltracije/eksfiltracije vode iz priključkov kanalizacijskih sistemov).

Glede na to, da so priključki na področju vodovoda in kanalizacije v veliki večini primerov v lasti lastnika objekta (uporabnikov storitve), bi bili v strogem smislu razlage zatorej ti lastniki zavezanci za poročanje. Poleg tega to ni objekt gospodarske javne infrastrukture.

Ne glede na to pa po drugi strani obstaja obvezno navodilo, da v sistemu lastnih prostorskih podatkov (GIS) izvajalec GJS vsekakor vodi tudi prostorske podatke o priključkih. Ti podatki so namreč izrednega pomena za učinkovito in uspešno izvajanje nalog izvajalca GJS, saj med njegove naloge spada tudi upravljanje s temi priključki v javnem interesu (24. člen Pravilnika o oskrbi s pitno vodo).

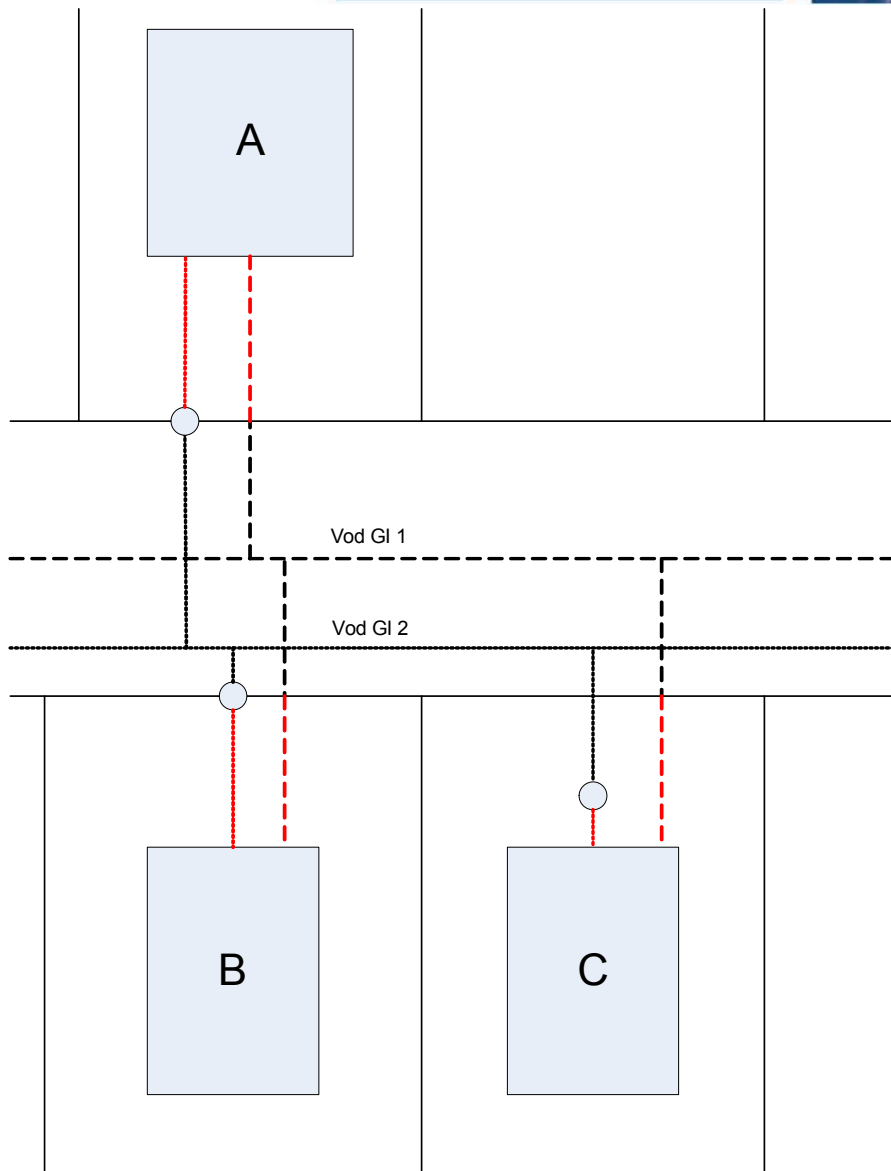
Zato velja navodilo, da se objekti priključkov posredujejo v zbirni kataster GJI s strani izvajalca GJS (zapiše se, da je lastnik neznan; MAT_ST je 9999999).

V elaboratu torej obvezno zajemamo vse spremembe javne gospodarske infrastrukture, pa tudi tiste objekte gospodarske infrastrukture, ki so v privatni lasti, vendar ima upravljalec zaradi zaščite javnega interesa nad njimi določene pristojnosti. V primeru priključkov na gospodarsko javno infrastrukturo gre za privatno gospodarsko infrastrukturo. Velikokrat ni povsem jasno, do kod sega javna in kje se začne privatna gospodarska infrastruktura. Načeloma bi lahko dejali, da objekt spada pod javno gospodarsko infrastrukturo, če je izpolnjen vsaj eden izmed dveh pogojev:

- možna je priključitev drugega uporabnika na vod gospodarske infrastrukture,
- vod leži na javnem zemljišču.

Konkretnije pa velja, da je gospodarska infrastruktura javna do tiste točke, do koder z njo upravlja (in jo vzdržuje) gospodarska javna služba. Priključki, za katere gospodarska javna služba ne zagotavlja vzdrževanja in z njimi ne upravlja, spadajo pod privatno gospodarsko infrastrukturo. Odločanje o tem, kje na terenu je v skladu z navedeno definicijo meja med javno in privatno infrastrukturo, prepuščamo lastnikom oziroma gospodarski javni službi, ki z nepremičnino upravlja.

Za boljše razumevanje pojma javna in privatna gospodarska infrastruktura podajamo naslednje primere:

Skica prikazuje stanovanjske objekte na obeh straneh ulice s pripadajočimi parcelami. Stanovanjski objekti so priključeni na dve vrsti gospodarske infrastrukture, in sicer GI 1 in GI 2. GI 1 je takšna vrsta gospodarske infrastrukture, pri kateri se količina porabe oziroma odvzema za posameznega uporabnika ne meri (npr. kanalizacija). Vodi GI 2 pa imajo za vsakega uporabnika nameščene števec, ki merijo porabo (npr. vodovod).

Pri vodih gospodarske infrastrukture, ki imajo za uporabnike nameščene števec, se v primeru vodovoda kot privatna gospodarska infrastruktura praviloma šteje vod do števca. Kot je razvidno iz zgornje skice, imata uporabnika A in B števec za GI 2 nameščena na parcelni meji, kar predstavlja idealno rešitev. V elaboratu je torej potrebno zajeti vode do parcelne meje oziroma števca.

Nekoliko drugačna je situacija pri uporabniku C, ki ima števec nameščen na svojem zemljišču, ali celo objektu, kar se v praksi dogaja zelo pogosto. Takšnega voda ne moremo opredeliti kot javno gospodarsko infrastrukturo, saj je to zasebni priključek, ki je v lasti

lastnika objekta. Ne glede na to imajo priključki posebni javni pomen, z vidika varnega in zanesljivega obratovanja vodovodnih sistemov, še posebej iz vidika vzdrževanja priključkov vse do števca zaradi zmanjšanja vodnih izgub. Ta pomen je opredeljen tudi z novim pravilnikom o oskrbi s pitno vodo, ki na novo opredeljuje način vzdrževanja zasebnih priključkov na javni vodovodni sistem. Zaradi potreb po vzdrževanju tudi vse več izvajalcev GJS vodovodnih sistemov vzpostavlja zbirke podatkov s katerimi bodo lahko evidentirali tudi priključke.

Zato se v okviru priprave podatkov za zbirni kataster GJI predlaga, da se v elaboratu zajame tudi vse priključke do števca, v primeru kanalizacije, kjer ni števca pa do zbirnega jaška na zasebnem zemljišču (v primeru, da obstaja zbirni jašek) ali del priključka do prvega objekta (v primeru, da zbirni jaše ne obstaja). Z vidika potreb zbirnega katastra GJI pa je minimalni standard poročanja vsaj del kanalizacijskega priključka, ki leži na javnem zemljišču.

7. Vzdrževanje podatkov v zbirnem katastru GJI

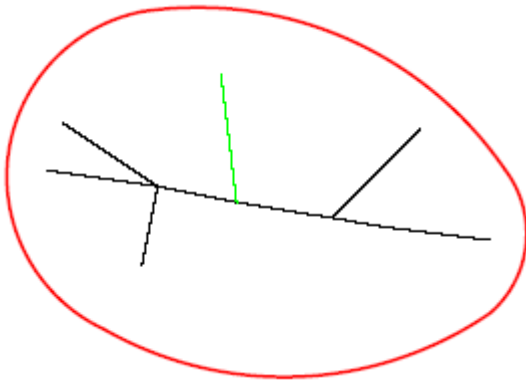
Ciljno stanje vzdrževanja podatkov v zbirnem katastru GJI je, da bo izvajalec najkasneje v treh mesecih od nastanka spremembe na objektu GJI zagotovil, da se sprememba posreduje v zbirni kataster GJI. Glede na to sprememba lahko predstavlja naslednje:

- izvedba novega objekta – posredujejo se podatki o novem objektu, ali nizu novih objektov, ki kot novi objekt dobi svoj identifikator in je opremljen z vsemi potrebnimi atributi,
- rekonstrukcijo obstoječega objekta,
- razgradnjo obstoječega objekta (objekt ne obstaja več na tej lokaciji),
- opustitev rabe obstoječega objekta,
- spremembo drugih atributov objekta.

Dokaj običajno nastopijo tudi bolj kompleksne situacije, ko se del obstoječega objekta odstrani (razgradnja obstoječega objekta), del rekonstruira (investicijsko vzdrževanje), del pa tudi na novo izvede. V takšnih primerih je potrebno izvesti z elaboratom sprememb najprej odstranitev objektov (ali njihovih delov), ki predstavlja razgradnjo objekta, potem opredeliti preostale objekte, ki so predmet rekonstrukcije, nato pa dodati še nove objekte.

- **Način 1: Vodenje sprememb na podlagi posredovanja območja sprememb**

V primeru posredovanja območja sprememb ni pomembno, kaj se je v določenem območju spremenilo, pomembno je le novo stanje na posredovanem območju. Atribut TIP_SPR je pri vseh objektih »D« (dodan objekt). Pri tem se ID-ji dodeljeni s strani Geodetske uprave ne ohranjajo. Za izvajalce GJS je pomembna zahteva, da izhodni elaborat, ki ga prejmejo od Geodetske uprave umestijo v svojo zbirko podatkov, predvidoma kot samostojen sloj.

Pomen tega izhodnega elaborata je v tem, da so objekti na njem opremljeni z identifikatorji, ki jih je dodelila Geodetska uprava in ti identifikatorji omogočajo enolično identifikacijo objekta na področju celotne Slovenije, kar omogoča komunikacijo med lastniki in drugimi uporabniki podatkov.

Osveževanje podatkov v okviru tega sistema poteka periodično za celotno območje urejanja ali za določeno manjše območje (npr. manjši vodovodni sistem).

- **Način 2: Vodenje sprememb na podlagi posredovanja sprememb objektov GJI**

V primeru posredovanja sprememb na objekt natančno je potrebno posredovati tekoče spremembe za vsak posamezni objekt znotraj omrežja gospodarske javne infrastrukture. Pri tem je potrebno poudariti, da mora upravljalec objekta v svoj informacijski sistem obvezno integrirati identifikatorje objektov, ki jih povratno dobi od Geodetske uprave, saj lahko le na ta način sporoča nove spremembe, ki se dogajajo za te objekte. Pri tem je potrebno poudariti, da upravljalec ne more posredovati spremembe v zbirni kataster GJI vse dokler ni dobil za tiste objekte, ki jih spreminja izhodnega elaborata z identifikatorji Geodetske uprave.

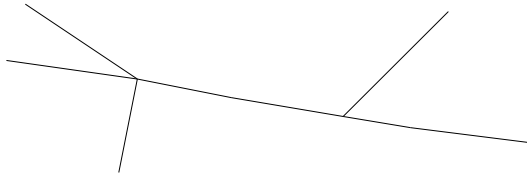
Z vidika postopkov vodenja elaboratov je potrebno poudariti, da se elaborati vodijo zaporedno glede na njihovo dospelost na Geodetsko upravo RS.

Postopek z upravljanjem sprememb za vsak posamezni objekt pomeni, da je potrebno v elaboratu opredeliti cevi (objekte), ki se spremenijo. V nadaljevanju je prikazan primer.

V primeru posredovanja sprememb je potrebno za vsak objekt določiti ali se briše, doda, spremeni lokacijski ali atributni podatek.

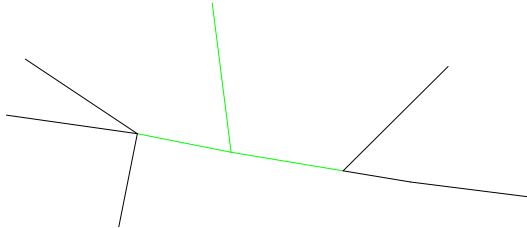

Primer:
Skica A:

Na skici A so prikazani objekti GJI pred posredovanjem elaborata sprememb

Skica B:

Na skici B so z zeleno barvo označeni objekti, ki so predmet elaborata sprememb. Objekt, ki ga dodajamo je vzpostavil novo vozlišče na že obstoječem objektu ter ga s tem razdelil na dva dela (nastal je nov objekt). V elaboratu sprememb se posredujejo samo objekti, ki so označeni z zeleno.

Natančnejša pojasnila so podana v Opisih primerov elaboratov sprememb (www.gu.gov.si/gu/projekti/gji/gji.asp).

Ne glede na način posredovanja podatkov (za območje ali za posamezne objekte) bo izhodni elaborat prejel tako lastnik objektov, kot tudi izdelovalec elaborata (npr. izvajalec GJS, ki upravlja z objekti)

8. Povezava s poročanjem po pravilnikih o izvajanju javnih služb (oskrba s pitno vodo, čiščenje odpadnih voda)

Pravilnik o vsebini in načinu vodenja zbirke podatkov o dejanski rabi prostora (Ur.l. RS, št. 9/2004) in področni pravilniki o izvajanju javne službe (Pravilnik o oskrbi s pitno vodo (Ur.l. RS 35/2006) in Pravilnik o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda (Ur.l. RS 102/2002) predstavljajo usklajeni sistem poročanja, saj so ob tem, da zbirajo različne podatke medsebojno povezani preko identifikatorjev sistemov.

Ključni opis namena in oblike obeh sistemov zbiranj podatkov o izvajanju javnih služb in o lokaciji infrastrukture, ki služi izvajanju javne službe je:

- zbirni kataster GJI – služi opredeljevanju prostorske lokacije infrastrukture, saj s tem sledi funkciji opredelitve zasedenosti prostora,
- poročevalske vsebine po posameznem pravilniku o načinu izvajanja javne službe služijo spremljanju obsega izvajanja javne službe in standardov izvajanja javne službe po poselitvenih območjih.

Oba sistema povezuje identifikator infrastrukturnega sistema. Dodeljevanje identifikatorjev vodovodnih sistemov in kanalizacijskih sistemov se izvaja v okviru poročevalskega sistema ministrstva za okolje in prostor – direktorat za investicije in gospodarske javne službe.

Upravljalci vodovodnih in kanalizacijskih sistemov lahko dobijo identifikatorje sistemov na spletni strani: www.ijsvo.si.

Identifikatorji sistemov so pogoj za vpis v zbirni kataster GJI. Elaborati brez podatka o pripadnosti sistemu bodo zavrjeni. Ker nekateri izvajalci javne službe še niso pridobili identifikatorja vodovodnega sistema jih pozivamo, da v skladu s postopkom, ki je opredeljen na spletni strani www.ijsvo.si/vodovod pridobijo identifikatorje vodovodnih sistemov.

Glede na to, da so tudi vodovodni sistemi dinamične enote, pri čemer se lahko poleg nastajanja novih vodovodnih sistemov, primeri tudi povezovanje vodovodnih sistemov v skupne vodovodne sisteme in delitev večjih vodovodnih sistemov na manjše vodovodne sisteme, so na navedeni spletni strani podana tudi navodila, kako ravnati v teh primerih.

Poročevalce, ki so že posredovali svoje poročilo v zbirni kataster brez navedenega identifikatorja, naprošamo da opredelijo identifikator vodovodnega sistema ob naslednjem poročanju (v primeru poročanja za območje) ali pa ponovno izvedejo prvo poročanje.

9. Opredelitev poligonskih objektov pri poročanju v zbirni kataster GJI

V zbirkah podatkov upravljalcev vodovodnih in kanalizacijskih sistemov običajno vodi predvsem podatke o cevovodih - objektih razvodnih sistemov. Lokacijski podatek za te elemente vodovodnih sistemov je običajno podan kot linijski objekt. Podatki o posameznih specifičnih elementih (črpališča, vodohrani, čistilne naprave) pa so podani kot točkovni objekti.

Ta način vodenja podatkov o objektih običajno povsem zadošča za upravljanje s to infrastrukturo, saj je prvenstveni namen zbirke podatkov upravljalca predvsem ta, da se vodijo podatki predvsem o podzemni infrastrukturi vodovodnih sistemov, ki je skrita očem in zato morajo biti podatki o njeni lokaciji ustrezno shranjeni in upravljani.

Ne glede na to pa zbirka podatkov in sistem posredovanja podatkov v zbirni kataster GJI omogoča tudi posredovanje podatkov o GJI v obliki poligonskih objektov. Osnovni namen in potreba po posredovanju teh podatkov kot poligonskih objektov je v tem, da se poda tudi informacija o ploskovnem zasedanju prostora, ki močno presega sporočilno moč točkovnega ali linijskega objekta.

To je pomembno tudi v primeru upravljanja z vodovodnimi in kanalizacijskimi sistemi, saj obstajajo primeri podzemnih objektov večjih površinskih dimenzij kot so vodohrani v primeru vodovodnih sistemov in zadrževalniki meteornih voda ter razbremenilniki v primeru kanalizacijskih sistemov.

V primeru tovrstnih objektov je močno priporočljivo posredovanje prostorskih podatkov o infrastrukturi v obliki poligonskih objektov.

10. Posredovanje podatkov o drugi infrastrukturi

Poleg infrastrukture vodovodnih in kanalizacijskih sistemov je za izvajanje javne službe oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja odpadnih voda pogosto potrebna tudi druga infrastruktura na primer: komunikacijski in signalni vodi, napetostni vodi do črpališč. Tudi ta infrastruktura je predmet vpisa v ZK GJI po enakih postopkih kot to velja za infrastrukturo vodovodnih in kanalizacijskih sistemov.

11. **Praktični primer vnosa podatkov**

Izdelani primeri elaboratov za vodovod in kanalizacijo so objavljeni na spletni strani: www.gu.gov.si/gu/projekti/gji/gji.asp.

12. **Pogosta vprašanja**

- **Povratna pot centralnega ID-ja GU do upravljalca/lastnika. Kako naj ga upravljalec/lastnik implementira v svoje prostorske baze podatkov? Način uporabe izhodne izmenjevalne datoteke**

Pri vhodnih izmenjevalnih datotekah povezujejo opisne in grafične podatke enolične identifikacijske številke objektov GJI. Pri vnosu novih podatkov je to ID_UPR, ki ga določi upravljavec GJI, v primeru spreminjanja (spreminjanje posameznih objektov) ali brisanja objekta pa s strani GU določen ID.

Pri izhodnih izmenjevalnih datotekah povezujejo opisne in grafične podatke enolični identifikatorji objektov GJI (ID), ki jih določi GU v zbirnem katastru GJI. Ta ID mora upravljavec obvezno prevzeti, ga voditi v svoji bazi in pri morebitni spremembi ali brisanju objekta uporabiti!

Identifikatorje, določene s strani GU, upravljavec prejme v izhodni datoteki, h kateri je priložen dokument Obvestilo o vpisu objektov v zbirni kataster GJI.

Ustrezni identifikatorji (ID, ID_V oz. ID_UPR, ID_UPR_V) morajo biti obvezno izpolnjeni pri lokacijskih in atributnih podatkih!

Kdo mora plačevati za izvajanje del in nalog vezanih na poročanje v zbirni kataster GJI

– plačilo dela – lastnik infrastrukture, če to delo izvaja upravljalec ali zunanje podjetje ga mora plačilo zagotoviti lastnik.

- **Kakšne so posledice pomanjkljivega posredovanja podatkov oz. neposredovanja podatkov** – posledice neposredovanja podatkov lahko po eni strani opredelimo kot neposredno kršenje zakona, ki se preganja v skladu z določbami zakona. Po drugi strani pa je praktične posledice neposredovanja podatkov tudi to, da določena infrastruktura ni evidentirana v zbirnem katastru GJI in je zato bolj izpostavljena različnim nekontroliranim posegom. Dodatno se lahko pojavijo posledice neposredovanja podatkov tudi posredno, saj infrastruktura, ki ne bo zavedena v zbirni kataster GJI »uradno« ne bo obstajala (konstitutivni učinek), zraven tega pa bodo tudi določena evropska sredstva dodeljena ob predpogoju, da so objekti evidentirani v zbirnem katastru GJI

- **Kako posredovati spremembe ob investicijskem vzdrževanju objektov – rekonstrukcije, ki spreminjajo objekte?**

V primeru, da z investicijskim vzdrževanjem objektov ne spremenimo atributov objekta niti njegove lokacije, potem investicijskega vzdrževanja obstoječih objektov ni potrebno posredovati v zbirni kataster GJI. V primeru, da se spremeni lokacija ali kateri od atributov, se sprememba posreduje v zbirni kataster GJI.

- **Kako posredovati podatke o opuščeni objektih?**

Opuščeni objekti so objekti, ki so še vedno na svoji lokaciji, vendar ne opravljajo več funkcije. V primeru vodovodnih sistemov se opuščene cevi pogosto pusti na lokaciji. Podatek o opuščeni objekti je pomemben, saj v primeru gradbenega posega na javnem zemljišču izvajalci pogosto naletijo na infrastrukturo, ki je nobeden od izvajalcev GJS ne prepozna za svojo. V takih primerih je nosilec posega postavljen pred težko dilemo: poenostaviti izgradnjo objekta in prekiniti (prerezati) infrastrukturo, ali pa izvesti gradbeni poseg okoli infrastrukture. Da bi se izognili tovrstnim situacijam je podatek o opuščeni infrastrukturnih vodih zelo pomemben (atribut OPU v zbirnem katastru GJI).

- **Zakaj je v atribut »DIM_YX« potrebno vpisovati zunanjo dimenzijo voda v metrih?**

Zunanja dimenzija komunalnega voda izražena v metrih je osnovni podatek, ki opredeljuje zasedenost prostora. Izvajalci javne službe v svojih zbirkah podatkov običajno vodijo podatek v obliki nazivnega premera (DIN standardi) ali notranjega premera, zaradi potrebe po hidravličnem modeliranju. Glede na to, da imajo cevi iz različnih materialov z enakim notranjim premerom lahko zelo različne zunanje premere, ki običajno niso zavedeni v podatkovnih zbirkah upravljalcev se to polje izpolni tako, da se zunanja dimenzija tudi strokovno oceni glede na notranjo dimenzijo voda.

- **Kako opredelimo, da gre za priključek, ki je v privatni lasti?**

Objektu je potrebno v atributu GJI podati vrednost 2, kar pomeni, da ne gre za gospodarsko javno infrastrukturo, v atributu MAT_ST pa se vpiše 9999999, kar pomeni, da gre za privatnega ali neznanega lastnika.

- **Kako opredelimo, da gre za priključek, ki je v privatni lasti?**

Objektu je potrebno v atributu GJI podati vrednost 2, kar pomeni, da ne gre za gospodarsko javno infrastrukturo, v atributu MAT_ST pa se vpiše 9999999, kar pomeni, da gre za

- **Kaj vpišemo pod atribut CC KLAS?**

Na podlagi 6. člena Uredbe o uvedbi in uporabi enotne klasifikacije vrst objektov in o določitvi objektov državnega pomena (Uradni list RS, št. 33/03) je bila sprejeta CC-SI klasifikacija. Za objekte vodovoda in kanalizacije se uporablja ena izmed naslednjih šifer iz klasifikacije:

22221 Distribucijski cevovodi za pitno in tehnološko vodo

Sem spada:

- omrežje in naprave za neposredno priključevanje porabnikov na posameznem stanovanjskem ali drugem območju (industrijsko območje, turistično območje, manjše naselje)
- omrežje in naprave za preprečevanje požara (hidrantna mreža)
- omrežje za vzdrževanje javnih površin
- objekti naprav za dvigovanje ali reduciranje tlaka vode
- cevovodi od črpališč ali zajetij do distribucijskega vodovodnega omrežja in vodo hranov
- cevovodi med posameznimi stanovanjskimi ali drugimi območji v poselitvenem območju (industrijskimi območji, manjšimi naselji)
- cevovodi za tehnološko vodo
- pripadajoča infrastruktura distribucijskega vodovoda

- 22231 Cevovodi za odpadno vodo
- kanalski vodi za odvajanje odpadne in padavinske vode
 - črpališča za prečrpavanje odpadne in padavinske vode
 - pripadajoča infrastruktura kanalizacijskega omrežja
- 22232 Čistilne naprave
- Sem spada:
- vse vrste čistilnih naprav, ki uporabljajo mehanske, kemične in biološke postopke čiščenja
- Sem ne spada:
- filtrirne postaje na magistralnih vodovodih, gl. 22122

Uporablja se 5 mestna številka iz šifranta CC-SI klasifikacije.

Po obstoječem navodilu za poročanje v zbirni kataster GJI so klasifikacijske kategorije tipov vodovodnih omrežij naslednje:

VREDNOST ATRIBUTA: ATR4	POMEN
1	magistralno omrežje
2	primarno omrežje
3	sekundarno omrežje
4	terciarno omrežje

Navedena klasifikacija je bila izdelana še pred sprejetjem pravilnika o pitni vodi, ki je opredelil naslednje kategorije:

VREDNOST ATRIBUTA: ATR4	POMEN
1	transportno omrežje
2	primarno omrežje
3	sekundarno omrežje
4	terciarno omrežje

KOMUNALNA INFRASTRUKTURA		VODOVOD
Objekti		
ŠIFRA VRSTE OBJEKTA	IME OBJEKTA	POSEBNOSTI GRAFIČNEGA IN ATRIBUTNEGA PODAJANJA OBJEKTA
3101	Vodooskrbna cev	<ul style="list-style-type: none"> Prikazuje se linijsko Dodatni atributi so: DIM_YX, OPU, ATR1, ATR3, ATR4, ATR5
3102	Vodohran	<ul style="list-style-type: none"> Prikazuje se točkovno ali poligonsko (odvisno od površine in oblike) Dodatni atributi so: DIM_YX (če je prikaz točkovni), DIM_Z, OPU, ATR3, ATR5
3103	Črpališče	<ul style="list-style-type: none"> Prikazuje se točkovno ali poligonsko (odvisno od površine in oblike) Dodatni atributi so: DIM_YX (če je prikaz točkovni), DIM_Z, OPU, ATR3, ATR5
3104	Razbremenilnik	<ul style="list-style-type: none"> Prikazuje se točkovno ali poligonsko (odvisno od površine in oblike) Dodatni atributi so: DIM_YX (če je prikaz točkovni), DIM_Z, OPU, ATR3, ATR5
3105	Jašek	<ul style="list-style-type: none"> Prikazuje se točkovno ali poligonsko (odvisno od površine in oblike) Dodatni atributi so: DIM_YX (če je prikaz točkovni), DIM_Z, OPU, ATR5
3106	Oprema	<ul style="list-style-type: none"> Sem uvrščamo hidrant, ventil, zračnik, blatnik, regulacijski ventil Prikazuje se točkovno ali poligonsko (odvisno od površine in oblike) Dodatni atributi so: DIM_YX (če je prikaz točkovni), DIM_Z, OPU, ATR5
3107	Območje objekta vodooskrbnega omrežja	<ul style="list-style-type: none"> Prikazuje se poligonsko Dodatni atributi so: OPU, ATR5
3108	Čistilne naprave za pripravo pitne vode	<ul style="list-style-type: none"> Prikazuje se točkovno ali poligonsko (odvisno od površine in oblike) Dodatni atributi so: DIM_YX (če je prikaz točkovni), OPU, ATR3, ATR5
3109	Zajetje	<ul style="list-style-type: none"> Prikazuje se točkovno ali poligonsko (odvisno od površine in oblike) Dodatni atributi so: DIM_YX (če je prikaz točkovni), OPU, ATR3, ATR5
3110	Objekt za bogatenje ali aktivno zaščito vodonosnika	<ul style="list-style-type: none"> Prikazuje se točkovno ali poligonsko (odvisno od površine in oblike) Dodatni atributi so: DIM_YX (če je prikaz točkovni), OPU, ATR3, ATR5
3199	Drugi objekti vodovodne infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> Prikazujejo se linijsko, točkovno ali poligonsko (odvisno od površine in oblike) Dodatni atributi so: DIM_YX (če je prikaz linijski ali

poligonski), OPU, ATR5		
Atributi		
ATRIBUT	ŠIFRA IN IME OBJEK	OPIS ATRIBUTA
ATR1	3101: Vodooskrbna cev	Material vodovoda
ATR3	3101: Vodooskrbna cev	Leto izgradnje oz. zadnje obnove
	3102: Vodohram	
	3103: Črpališče	
	3104: Razbremenilnik	
	3108: Objekt za bogatenje vodnega vira	
	3109: Zajetje	
	3110: Čistilna naprave za pripravo pitne vode	
ATR4	3101: Vodooskrbna cev	Vrsta omrežja
ATR5	3101: Vodovod (vsi objekti)	Identifikacijska številka vodovodnega sistema upravljavca
Šifranti		
ATR1 - ŠIFRANT MATERIALA VODOVODA		
VREDNOST ATRIBUTA: ATR1	KRATICA	POMEN
1	AC	Azbest cement, vlaknocement
2	BET	Beton (vse vrste tudi centrifugirani)
3	JE	Jeklo in nerjaveče jeklo
4	KA	Kamen
5	KER	Keramika
6	LZ	Lito železo
7	NL	Nodularna litina
8	OP	Opeka (zidani kanali)
9	PC	Pocinkano železo
10	PE	Polietilen
11	PVC	Polivinil klorid
12	RE	Obloga kanala po metodi insituform
13	SV	Svinec
14	TE (GRP)	Armirane centrifugirane poliestrske cevi
15	PP	Polipropilen
98	NEZ	Neznano
99	DRUG	Drugo
ATR4 - ŠIFRANT VRSTE OMREŽJA		
VREDNOST ATRIBUTA: ATR4	POMEN	
1	magistralno omrežje	
2	primarno omrežje	
3	sekundarno omrežje	
4	terciarno omrežje	

KOMUNALNA INFRASTRUKTURA		KANALIZACIJA
Objekti		
ŠIFRA VRSTE OBJEKTA	IME OBJEKTA	POSEBNOSTI GRAFIČNEGA IN ATRIBUTNEGA PODOJANJA OBJEKTA
3201	Kanalizacijski vodi	<ul style="list-style-type: none"> Prikazuje se linijsko Dodatni atributi so: DIM_YX, OPU, ATR1, ATR2, ATR3, ATR4, ATR5
3202	Črpališče	<ul style="list-style-type: none"> Prikazuje se točkovno ali poligonsko (odvisno od površine in oblike) Dodatni atributi so: DIM_YX (če je prikaz točkovni), DIM_Z, OPU, ATR4, ATR5
3203	Razbremenilnik	<ul style="list-style-type: none"> Prikazuje se točkovno ali poligonsko (odvisno od površine in oblike) Dodatni atributi so: DIM_YX (če je prikaz točkovni), DIM_Z, OPU, ATR4, ATR5
3204	Čistilna naprava za odpadno vodo	<ul style="list-style-type: none"> Prikazuje se točkovno ali poligonsko (odvisno od površine in oblike) Dodatni atributi so: DIM_YX (če je prikaz točkovni), DIM_Z, OPU, ATR3, ATR4, ATR5
3205	Izpust iz kanalizacijskega sistema	<ul style="list-style-type: none"> Prikazuje se točkovno Dodatni atributi so: DIM_YX, DIM_Z, OPU, ATR4, ATR5
3206	Jašek	<ul style="list-style-type: none"> Prikazuje se točkovno ali poligonsko (odvisno od površine in oblike) Dodatni atributi so: DIM_YX (če je prikaz točkovni), DIM_Z, OPU, ATR5
3207	Oprema	<ul style="list-style-type: none"> Prikazuje se točkovno Dodatni atributi so: DIM_YX, DIM_Z, OPU, ATR5
3208	Območje objekta kanalizacijskega sistema	<ul style="list-style-type: none"> Prikazuje se poligonsko Dodatni atributi so: OPU, ATR5
3209	Zadrževalnik	<ul style="list-style-type: none"> Prikazuje se točkovno ali poligonsko (odvisno od površine in oblike) Dodatni atributi so: DIM_XY (če je prikaz točkovni), DIM_Z, OPU, ATR5
3299	Drugi objekti kanalizacijske infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> Prikazuje se linijsko, točkovno ali poligonsko (odvisno od površine in oblike) Dodatni atributi so: DIM_YX (če je prikaz točkovni ali linijski), OPU, ATR5
Atributi		
ATRIBUT	ŠIFRA IN IME OBJEKT	OPIS ATRIBUTA
ATR1	3201: Kanalizacijski vodi	Specifična karekteristika 1 – Vrsta voda
ATR2	3201: Kanalizacijski vodi	Specifična karekteristika 2 – Tlak
ATR3	3201: Kanalizacijski vodi	Material cevi
	3204: Čistilna naprava za odpadno vodo	Nazivni populacijski ekvivalent

ATR4	3201: Kanalizacijski vodi	Leto izgradnje oz. zadnje obnove
	3202: Črpališče	
	3203: Razbremenilnik	
	3204: Čistilna naprava za odpadno vodo	
	3205: Izpust iz kanalizacijskega sistema	
ATR5	3101: Kanalizacija (vsi objekti)	Identifikacijska številka kanalizacijskega sistema upravljavca

Šifranti

ATR1 - ŠIFRANT VRSTE KANALIZACIJSKEGA VODA

VREDNOST ATRIBUTA: ATR1	POMEN
1	mešani vod
2	fekalni vod
3	meteorni vod
4	drugi vod

ATR2 - ŠIFRANT TLAČNIH TIPOV KANALIZACIJSKEGA VODA

VREDNOST ATRIBUTA: ATR2	POMEN
1	gravitacijski
2	tlačni
3	podtlačni

ATR3 - ŠIFRANT MATERIALA KANALIZACIJSKEGA VODA

VREDNOST ATRIBUTA: ATR3	KRATICA	POMEN
1	AC	Azbest cement, vlaknocement
2	BET	Beton (vse vrste tudi centrifugirani)
3	JE	Jeklo in nerjaveče jeklo
4	KA	Kamen
5	KER	Keramika
6	LZ	Lito železo
7	NL	Nodularna litina
8	OP	Opeka (zidani kanali)
9	PC	Pocinkano železo
10	PE	Polietilen
11	PVC	Polivinil klorid
12	RE	Obloga kanala po metodi insituform
13	SV	Svinec
14	TE (GRP)	Armirane centrifugirane poliestrske cevi
15	PP	Polipropilen
98	NEZ	Neznano
99	DRUG	Drugo